

श्रीगणेशायनमः ॥ नरनारायणौ नत्वा प्राचीनाचार्यवर्त्मना कर्णपर्वार्थविद्योतीभावदीर्घावितन्वते ॥ १ ॥ ननु विराटादिपर्वचतुष्टयतात्पर्यक्रमेणार्थलुब्धानामर्थः सेवयानीत्याकपटपूर्वकेण कुलद्वन्द्वधेन नृशंसानृतपूर्वकेण महागुरुवधेन च सिध्यतीत्युक्तं तावतैवार्थनिरूपणं समाप्तं अतः परं काममोक्षावेव निरूपणीयावितिकर्णपर्वोदितत्रयं नारंभणीयमिति चेत् सत्यं यथा धर्मार्थौ निरूपितौ एवं धर्माभासो र्थाभासश्च निरूपणीयः परिहाराय एवमधर्मानर्थौ अधर्माभासानर्थाभासौ च निरूपणीयौ हाना योपादानाय च तदर्थमुत्तरग्रन्थः काममोक्षयोः प्रागावश्यकः तत्र चोरेभ्यः कार्पटिकमार्गमुपदिशतः सत्यवादिनः सत्यवदनं धर्माभासः एवं अविचार्यघ्राणचक्षुषं राक्षसं घ्नतो व्याधस्य हिंस्रत्वमधर्माभासः तथा शोकहेतुना कुलक्षयेण प्राप्तो र्थो र्थाभासः सुप्तानां हननमधर्मः तत्कृतोऽश्वत्थाम्नोऽभिभवो नर्थः शरणागतस्वसैनिकत्राणार्थमन्यायेनापि

श्रीकृष्णायनमः ॥ नारायणं नमस्कृत्य नरं चैव नरोत्तमं ॥ देवीं सरस्वतीं चैव ततो जयमुदीरयेत् ॥ १ ॥ वैशंपायन उवाच ततो द्रोणे हते राजन दुर्योधनमुखान्
पाः ॥ भृशमुद्विग्नमनसो द्रोणपुत्रमुपागमन् ॥ १ ॥ ते द्रोणमनुशोचन्तः कश्मलाभिहतौ जसः ॥ पर्युपासन्तं शोकात्तास्ततः शारद्वतीसुतं ॥ २ ॥ ते मुहूर्तं समाश्वस्य हे
तुभिः शास्त्रसंमितैः ॥ रात्र्यागमे महीपालाः स्वानिवेशमानि भेजिरे ॥ ३ ॥ ते वेदमस्वपिकौरव्यपृथ्वीशानाम्नुवन्सुखं ॥ चिन्तयन्तः क्षयन्ती व्रंदुः खशोकसमन्विताः
॥ ४ ॥ विशेषतः सूतपुत्रो राजा चैव सुयोधनः ॥ दुःशासनश्च शकुनिः सौबलश्च महाबलः ॥ ५ ॥ उषितास्ते निशांतां तु दुर्योधननिवेशने ॥ चिन्तयन्तः परिक्षेशान्
डवानां महात्मनां ॥ ६ ॥ यत्तद् द्यूते परिक्षिष्टा कृष्णा चानायिता सभां ॥ तस्मिन् रंतो नुशोचन्तो भृशमुद्विग्नचेतसः ॥ ७ ॥ तथा तु संचिन्तयतां तान् क्लेशान् द्यूतकारितान् ॥
दुःखेन क्षणदाराजन् जगामाब्दशतोपमा ॥ ८ ॥ ततः प्रभाते विमले स्थिता दिष्टस्य शासने ॥ चक्रुरावश्यकं सर्वे विधिदृष्टेन कर्मणा ॥ ९ ॥ ते कृत्वा वश्यकार्याणि
समाश्वस्य च भारत ॥ योगमाज्ञापयामासुर्युद्धाय च विनिर्ययुः ॥ १० ॥ कर्णसेनापतिं कृत्वा कृतकौतुकमंगलाः ॥ पूजयित्वा द्विजश्रेष्ठान् दधिपात्रघृताक्षतैः
॥ ११ ॥ गोभिरश्वैश्च निष्कैश्च वासोभिश्च महाधनैः ॥ वंद्यमाना जयाशीर्षिः सूतमागधवंदिभिः ॥ १२ ॥ तथैव पांडवाराजन् कृतपूर्वाह्निकक्रियाः ॥ शिविरान्नि
र्ययुस्तूर्णयुद्धाय कृतनिश्चयाः ॥ १३ ॥

कृतो ब्रह्मवधो न इतर ब्रह्मवधवदनर्थः अपित्वन र्थाभास एव न च तेन ब्रह्महाभवेदित्याततायिवधे दोषाभावस्मरणात् इत्येषामर्थानां निरूपणार्थ उत्तरः
संदर्भः आख्यायिका तु सुखप्रतिपत्त्यर्था तस्मादिदमपि पर्वत्रयमावश्यकमेव ततो द्रोणे हते राजन्निति ॥ १ ॥ कश्मलाभिहतौ जसः तीव्रशोकाभिघातजव्यामोहेन निरस्तसामर्थ्याः शारद्वतीसुतद्रौणि ॥ २ ॥
समाश्वस्य सावधाना भूत्वा रात्र्यागमे प्रदोषकाले ॥ ३ ॥ पृथ्वीशाः राजानः क्षयं भूतं भाविनं च चिन्तयन्तः परामृशन्तः ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ क्लेशान् कचग्रहणादीन् क्षणदारात्रिः ॥ ८ ॥ आवश्यकं नित्यकृत्यं ॥ ९ ॥
योगं संनहनं ॥ १० ॥ ११ ॥ निष्कैः सुवर्णहारैः महाधनैः बहुमूल्यैः वंद्यमानाः स्तूयमानाः सूताः वंशानुक्रमविदः मागधाः पाणिस्वनिकाः वंदिनः स्तुतिपाठकाः ॥ १२ ॥ १३ ॥